

TRAFİK GÜVENLİĞİ

1. Ünite :

Trafik Bilinci :

İnsan, hayvan ve araçların kara yolu üzerindeki hal ve hareketlerine **trafik** denir. Trafik kurallarını öğrenip uygulamalıyız.

➡ **Kendisinin ve başkalarının hayatının önemli olduğunu fark ederek trafik bilinci kazanır.**

Trafik, yaya ve araçların karayolu üzerindeki düzenli hareketidir. Trafik eğitiminin temel amacı, trafikte tehlike yaratmamak ve tehlikelerden korunmaktır. Trafikte en önemli şey "insan ve insan hayatı"dır. İnsanlar trafikte yaya, yolcu ya da sürücü olarak yer alır. İnsanlar hangi konumda olursa olsunlar sadece kendilerinin değil, trafikte diğer insanların da can ve mal güvenliği için duyarlı olmalıdır. Trafiğin düzenli olması, yaya, yolcu ve sürücülerin trafik kurallarına uymasına bağlıdır. Trafik kuralları uzun çalışmalar sonunda belirlenmiştir. Trafik kurallarına uyalım, uymayanları uyaralım.

➡ **Günlük yaşantısında çevresindeki güvenli yolları seçer.**

Güvenli yollar, alt geçit, üst geçit, yaya geçidi, ışıklı trafik işaret cihazları (yeşil kırmızı), okul geçidi ve trafik polisinin görev yaptığı yerlerdir. Bir yere giderken en kısa yol değil en güvenli yol tercih edilmelidir.

➡ **Oyun oynamak için güvenli yerleri seçer.**

Güvenli oyun yerleri, taşıt çıkma tehlikesi olmayan, ailenizin güvende olduğunuzu bildiği, güvende olduğunuz, rahatça oynatabildiğiniz ve sürücülere tedirginlik yaşatmayan yerlerdir.

Yaya kaldırımları, cadde ve sokaklar oyun (futbol, yakan top vb.) oynamak için güvenli olmayan yerlerdir. Evlerin bahçeleri, okul bahçeleri, spor alanları, çocuk parkları, temiz ve uygun arsalar güvenli oyun yerleridir.

Cadde ve sokak kenarlarında ya da buralara yakın boş arsa ve bahçelerde oyun oynamak, tehlikelidir. Oyun oynarken yola kaçan topun peşinden aniden yola çıktığımızda her an bir araç ile karşılaşabiliriz. Oyun oynamak için inşaat alanları ve çöp dökülen yerler de uygun değildir. Buralarda oyun oynarsak çivi, cam gibi inşaat malzemeleri yaralanmamıza sebep olabilir. Çöp dökülen yerler ise sağlık ve temizlik açısından oyun oynamak için uygun alanlar değildir.

Çocukların oyun alanlarına yaklaşan bir sürücü yavaşlamalıdır.

➡ **Taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında bisiklet, kaykay, paten, kızak vb. araçları güvenli kullanma kurallarını uygular.**

Taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında bisiklet, kaykay, paten vb. binerken kask, dizlik, dirseklik takılması ve bisikletin selesine ikinci bir kişinin alınmaması gerekir. Taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında bisiklet, kaykay, paten, kızak vb. araçları kullanırken akrobatik hareketler yapılmaması, sağa sola dönüşlerde dikkatli olunması, hızlı gidilmemesi gerekir. Bisikleti hızlı sürersek aniden durmak gerektiğinde duramayıp kaza yaparız.

Bisiklet, kaykay, paten, kızak vb. araçları kullanırken en çok baş, dirsek ve diz yaralanmaları olur. Taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında bisiklete binerken kask, dizlik, dirseklik takmalıyız.

Bisikleti, yayalara karşı saygılı bir şekilde, taşıtlara tutunmadan ve iki elle sürmeliyiz. Hızlı Bisikletin boyuna uygun olması, kornasının ve frenlerin çalışır durumda olması gerekir. Bisikleti sürerken ellerimizi gidondan ayırmamalıyız.

Taşıt trafiğine kapalı olsa bile bisiklet yolun sağından sürülmelidir. Bisikleti karayolunda sürmek için 11 yaşını bitirmiş olmak yeterlidir. 11 yaşını bitirinceye kadar taşıt trafiğine kapalı oyun alanlarında kullanmalıyız.

➡ **Emniyet kemeri kullanmanın önemini açıklar.**

Çocuk güvenlik koltuğu ve emniyet kemeri kaza anında taşıt içerisinde güvenliğimizi sağlamaktadır.

Aracın ön koltuğunu oturabilmek için 10 yaş ve üstü olunmalıdır. Emniyet kemeri ve çocuk güvenliği koltuğu kullanmak ani fren ve çarpışmalarda savrulmayı önler ve hayat kurtarır. Ayrıca emniyet kemeri takmak yasal bir zorunluluktur. Okul taşıtı ve özel taşıtlarda, emniyet kemeri takma zorunludur.

Arka tarafa oturan küçük çocuklarında çocuk güvenlik koltuğuna oturtulması gerekir. 0-9 yaş çocuklar, çocuk güvenlik koltuğu kullanmalıdır. Çocuk güvenlik koltuğunun faydaları, kazalardaki yaralanma riskini en aza indirmesi, çocukların yaşlarına uygun pozisyonlarda, güvenli, konforlu ve taşıt sürücüsünü rahatsız etmeyecek şekilde seyahat etmesini sağlamasıdır. Emniyet kemeri 12 yaşından sonra takılmalıdır.

Trafik Bilgisi :

➡ **Trafikte karşılaşılabileceği trafikle ilgili öğeleri tanıır.**

Yaya : Araçlarda bulunmayan, kara yolunda hareketsiz veya hareket halinde bulunan insandır. Sürücü: Kara yolunda motorlu ve motorsuz araçları kullanan kişilere sürücü denir.

Yolcu : Aracı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında araçta bulunan kişilerdir.

Sokak : İl, ilçe gibi yerleşim bölgelerinde, iki yanında evler olan, caddeye oranla daha dar ya da kısa olabilen yol.

Cadde : Şehir ve kasabaların önemli bölgelerini birbirine bağlayan geniş ve uzun yol. Yaya Yolu (Yaya Kaldırımı): Karayolunun, taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzel kişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış olan kısmıdır.

Yaya Geçidi : Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.

Okul Geçidi : Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolundan ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

Alt Geçit : Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu alttan geçmesini sağlayan yapıdır.

Üst Geçit : Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu üstten geçmesini sağlayan yapıdır.

Trafik polisi : trafiği düzenlemekle görevli kişidir.

Taşıt : Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlardır. Bunlardan makine gücü ile yürütülenlere “motorlu taşıt” insan ve hayvan gücü ile yürütülenlere “motersuz taşıt” denir.

Işıklı İşaret Cihazı : Motorlu ve motorsuz kara taşıtı yollarında, kavşak geçiş ve dönüşlerde, trafik kazalarını önlemek ve trafik akışını düzenlemek için kullanılan, trafik ışıklarına yaklaştığı haber veren bir trafik levhasıdır. Kırmızı ışık “Dur” anlamına gelir. Sarı ışık “Hazırlan” anlamına gelir. Yeşil ışık “Geç” anlamına gelir.

Trafik İşaret Levhaları : Yaya ve araç trafiğinin güvenli bir şekilde akması, kazaların önlenmesi amacıyla, karayollarında, şehir içi yollarda, cadde ve sokaklarda araç sürücülere ve yayaları yol ve çevresinin genel yapısı hakkında gerekli görülen uyarı ve önerilerin yazı ve semboller halinde mesajlarla ifade etmek için kullanılırlar.

➔ Ulaşım türlerini tanıyın.

Ulaşım türleri, kara yolu, demir yolu (tramvay, tren) deniz yolu (Gemi, şilep, vapur, mavna, yelkenli, denizaltı, deniz otobüsü, kano), hava yolu(uçak, helikopter, planör, teleferik, zeplin, balon)dur. Ulaşımında zaman, ekonomik olma ve güvenilirlik önemlidir. En yaygın ulaşım şekli kara yoludur. Demiryolları kara içinde en ucuz taşıma sistemidir. Deniz yolu, en ekonomik ulaşım türüdür. Çünkü deniz taşıtlarının yük ve yolcu kapasitesi fazladır. Havayolları, en hızlı ulaşım şeklidir.

➔ Işıklı trafik işaret cihazı ve trafik işaret levhalarını tanıyın ve ayırt eder.

Trafik işaret cihazları ile levhaların neler olduğunu ve anlamını öğrenmeli ve bilmeliyiz. **YEŞİL** ışıkta **GEÇ**, **SARI** ışıkta **HAZIR OL**, **KIRMIZI** ışıkta **DUR**. Yayalar araçlara kırmızı ışık yandığında geçmeli yeşil ışık yandığında durmalıdır. Taşıtlar yeşil ışıkta geçmeli kırmızı ışıkta durmalıdır.

Trafik işaret levhaları üçgen, kare ve daire şeklindedir. Üçgen şeklindeki trafik işaret levhaları, uyarıcı, kare şeklindeki trafik işaret levhaları ise bilgilendirici ve daire şeklindeki trafik işaret levhaları, yasaklayıcı- kısıtlayıcıdır.

Yaya Geçidi

Okul Geçidi

Yaya
Giremez

Mecburi Yaya
Yolu

Işıklı Trafik
İşaret Cihazı

Kontrolsüz
Demiryolu Geçidi

➔ Işıklı trafik işaret cihazı ve trafik işaret levhalarını koruyun.

Kara yollarına trafik işaret cihazlarının konulma amacı, düzenli ve güvenli bir trafik ortamı oluşturmaktır. Trafik işaret cihaz ve levhalarını korumalı, zarar vermemeli ve zarar verenleri uyarmalıyız. Trafik işaret cihaz ve levhaları trafiğin dilidir. Trafik işaret levhalarına verilen zararlar, trafik kazalarına sebep olabilir. Trafik işaret levhalarına zarar verilmesi yaya güvenliği ve ülke ekonomisini olumsuz yönde etki yapar.

Yaya Geçidi : Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.

Okul Geçidi : Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolundan ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

Alt Geçit : Karayolunun diğeri bir karayolu veya demiryolunu alttan geçmesini sağlayan yapıdır.

Üst Geçit : Karayolunun diğeri bir karayolu veya demiryolunu üstten geçmesini sağlayan yapıdır.

➡ Kara yolunda karşıya geçiş kurallarını uygular.

Yayalar karşıya geçerken dikkatli olmak ve trafik kurallarına uymak zorundadırlar. Karşıdan karşıya geçerken güvenli yerlerden geçmeliyiz. Güvenli geçiş yerleri yayalar için yapılmıştır.

Kara yolunda karşıya geçişlerde, alt geçit, üst geçit, yaya geçidi, trafik ışıkları, okul geçidi ve trafik polisinin olduğu yerleri kullanmalıyız. Trafik polisi tarafından yönetilen kavşaklardaki karşıya geçişlerde trafik polisinin işaretlerine uyulması zorunludur.

Trafik işaret ve levhalarının bulunmadığı yollar, karşıya geçişlerde güvenli olmayan yerlerdendir. Bu yerlerde, “Dur, bak, dinle, karar ver ve geç” komutlarından oluşan güvenli geçiş kurallarının uygulanması gerekir. Güvenli geçiş kuralında önce durmalı, daha sonra yola bakıp trafiğin sesini dinlemeli ve güvenli olduğuna karar verdikten sonra geçmelidir. Yolda önce sola, sonra sağa, sonra tekrar sola bakarak acele etmeden yolun ortasına gelinir. Yolun ortasında tekrar sağa bakılarak karşıya geçilir.

Karşıya geçişlerde yayaların yeşil ışığı yol üzerinde değil, kaldırımda yola iki adım mesafede beklemek daha güvenlidir. Karşıya geçişlerde araçların durma mesafesi de göz önünde bulundurulmalıdır.

Ani olarak yola inme, duran araçların önünden, arkasından ve arasından geçme sakıncalıdır. Yayalar eğer park etmiş araçların arasından, önünden veya arkasından çok yakın geçerse, bunun iki sakıncası olabilir: ***Birincisi, araç birdenbire hareket edebilir; ikincisi, geçen araç sürücüsü yayayı görmeyebilir;*** her iki durumda da kaza olasılığı mevcuttur.

Karşıya geçişlerde, değişik ülkelerde trafiğin akış yönü ülkemizdekinden farklı olabilir. Ülkemizde sağdan akan trafik KKTC, Endonezya, Güney Afrika, İrlanda gibi bazı ülkelerde soldan akar.

Çevre yolu ve otoyollardan kesinlikle karşıya geçilmemesi gerekir. Engelli bireylerin (görme, duyma, ortopedik vb.) güvenli olarak karşıya geçişlerine yönelik önlemler alınmalıdır.

Trafik Kuralları :

➡ Yaya kaldırımında uyulması gereken kuralları uygular.

Yaya Yolu (Yaya Kaldırımı) : Karayolunun, taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzel kişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış olan kısımdır. Kaldırımlar yayaların, yollar ise taşıtların hakkıdır. Taşıt yolundan değil yaya yolundan yürümeliyiz.

Yaya kaldırımında yürürken çocuklar büyüklerin ellerinden tutmalıdır. Yaya yolunda veya kaldırımlarda arkadaşlarımızla yürürken itişmemeli, taşıt trafiğine uzak yerden yürümeli, oyun oynamamalı ve koşmamalıyız. Kaldırımda bulunabilecek ağaç, çukur, levha vb. engellere dikkat etmeliyiz.

Özel gruplara (hamile, yaşlı, engelli, küçük çocuk) karşı hassas davranmalıyız. Kaldırımdaki rampalar ortopedik engelliler için (çıkıp-inilebilecek) uygunluğa sahip olmalıdır.

Yaya kaldırımında yürürken/beklerken diğer yayaların geçişine engel olacak davranışlarda bulunulmamalı, bisiklet, paten, kaykay vb. araçların kullanılmamalı.

➡ Yaya kaldırımı olmayan yollarda uyulması gereken kuralları uygular.

Şehirlerarası yolların iki tarafında yaya ve taşıtların trafiği aksatmadan duraklamasına yarayan çakıl veya toprak yola banket denir.

Yaya kaldırımının olmadığı bir yolda tek başına veya grup hâlinde yürürken sürücülerin bizi rahatlıkla görebileceği şekilde taşıt trafiğine uzak yerden, yolun sağından, acele etmeden ve dikkatli bir şekilde yürümeliyiz. Eğer grup hâlinde yürünüyorsa tek sıra hâlinde yürümeliyiz.

➡ Taşıtlara biniş ve iniş kurallarını uygular.

Özel taşıtlara biniş ve inişlerde kaldırım tarafındaki sağ kapıdan binilmesi ve inilmesi gereklidir. Taşıttın sol tarafı tehlikelidir. Gelen araç bizi çarpabilir.

Taşıtt durmadan inmeye ve binmeye çalışılmamalıdır. Taşıtlar durunca araçtan inmeliyiz veya araca binmeliyiz.

Taşıtlara topluca değil sıra ile binilmeli ve inilmelidir. Topluca inmeye veya binmeye çalışırsak kargaşaya yaşanır. Bu da trafiğin akışını olumsuz yönde etkiler. Taşıtlara sıra ile binmek kargaşayı önleyerek trafik akışını olumlu yönde etkiler.

Özel gruplara (hamile, yaşlı, engelli, küçük çocuk) karşı hassas davranmalıyız.

Toplu taşıma araçları, kişisel araç kullanılmadan yapılan yolculuklar için kullanılan tren, otobüs, metrobüs, tramvay, uçak, feribot ve dolmuş gibi araçlardır. Araç ile yolculuk yapmak benzin, servis, otopark vb. nedenlerle toplu taşıma araçlarına göre çok daha pahalı. Toplu ulaşım araçlarının en büyük faydası ve tercih sebebi ekonomik olmalarıdır. Seyahat süresince zamanınızı kitap okumak, müzik dinlemek gibi çeşitli şekillerde değerlendirebiliriz. Toplu taşıma araçlarını kullanarak duraklara veya istasyonlara kadar yürümek, merdivenleri inip çıkmak gibi egzersiz yapabiliriz. Egzoz dumanlarının neden olduğunu hava kirliliğinin ve karbon salınımının azaltılmasına katkı sağlayıp çevreye daha duyarlı davranmış oluruz. Zaman kazanırız.

Mutlaka bilet almalı. Toplu taşıma araçlarına ait duraklarda binmeli ve inmeliyiz. Toplu taşıma aracına ön kapıdan binmeli, orta ve arka kapıdan inmeli. Yolun sağından inmeli.

➡ Yolculuk sırasında uyulması gereken kuralları uygular.

Toplu taşıma araçlarında hamile, çocuklu, gazi, yaşlı veya engelli yolculara yer verilmeli, iniş ve binişlerinde yardımcı olunmalıdır. Taşıtt hareket halindeyken ya da dururken taşıttın kapı ve penceresinden el, kol, baş çıkarmamalıyız. Böyle yapmazsak kendimizin ve başkalarının hayatını tehlikeye atarız. Sürücünün dikkatini dağıtacak hareketlerden kaçınmalıyız. Toplu taşıma araçlarında ayakta yolculuk yapıyorsak taşıtt içinde bir yerlere tutunmalıyız. Toplu taşıma araçları hepimizin malıdır. Taşıtlara zarar vermemeliyiz. Temiz tutup korumalıyız.

Toplu taşıma araçlarında diğer yolcularla yüksek sesle konuşmak, öndeki koltuğu itmek, birbirini iterek şakalaşmak, cep telefonu ile uzun süreli ve yüksek sesle konuşmak, müzik çalarla yüksek sesli müzik dinlemek gibi yolculuğun güvenliğini tehlikeye sokacak hareketler, diğer yolcuların düzenli ve rahat bir yolculuk yapmalarına engel olur.

Araç kullanırken cep telefonu kullanan kişi, radyasyona maruz kalır. Araba kullanırken telefonla konuşmak trafik kurallarınca da suçtur. Araç kullanırken cep telefonuyla görüşmek, sürücünün dikkatinin dağılmasına neden olur ve ölümlü kazalara yol açar. Sürücülerin bu konuda uyarılması gerekir.

➡ **Toplu taşıma araçlarını ve diğer araçları korur.**

Toplu taşıma araçlarını temiz tutup korumalıyız. Toplu taşıma araçlarına ve diğer araçlara boyamak, çizmek, kirletmek, koltukları kesmek, üzerine yazı yazmak, taş atmak vb. zarar verici davranışlarda bulunmak, yanlış bir davranış olup aynı zamanda suçtur. Toplu taşıma araçları vergilerimizle alınır. Toplu taşıma araçlarına verilen zararların onarımı için her yıl önemli harcamalar yapılır. Bu paralar bizim cebimizden çıkar.

Trafikte Alınacak Önlemler :

➡ **Değişik hava koşullarında, karşılaşılabileceği tehlikelere karşı önlemler alır.**

Sis, yağmur, kar, buzlu, güneşli gibi değişik hava koşullarında kıyafet seçimi, daha dikkatli olmak, tutunarak yürümek, çatılarda oluşan buz sarkıtlarına dikkat etmek vb. alınacak önlemler önemlidir. Soğuk, karlı havlarda bere kulağımızı kapattığı zaman araçların sesini duyamayız. Yağmurlu havalarda şemsiyeyi düzgün tutmadığımızda önümüzü göremeyiz. Trafikte araçları buzlanma nedeniyle kayabilir. Bu nedenle dikkatli olunması gerekir.

➡ **Karanlıkta sürücüler tarafından fark edilebilmek için gerekli önlemleri alır.**

Yansıtıcı malzeme herhangi bir ışık kaynağından yayılan ışık demetini kontrol edebileceğimiz bir açıda yönünü değiştiren malzemelerdir. Kaba hatlarıyla ışık ışını bir cisme çarptığında geldiği açıyla yansır. Eğer ışığın çarptığı cisim renkliyse, ışın çarptığı cismin renginde yansır. Işığın çarptığı cismin yüzeyi düz değilse bu yansımının açısı değişir.

Yaya yolu ve banketlerden yürümek zorundadır. Gece yürüyüşlerinde sürücülerin yayaları rahatça görebilmesi için yansıtıcı özelliği olan ve açık renk (beyaz) elbiseler giyilmelidir. Okul eşyaları ve çantalarda yansıtıcı özelliği olan etiketler yapıştırılmalıdır. El feneri ya da ışıklı araç taşınmalıdır.

➡ **Üzeri açık taşıtlarda veya yük üzerinde yolculuk yapmanın, taşıtlara asılma ve tutunmanın sebep olacağı sonuçları değerlendirir.**

Üzeri açık taşıtlar (kamyonet, kamyon, traktör vb.) yolcu değil, yük taşımak için üretilmiştir. Yük üzerinde yolculuk yapılması hâlinde, yol kenarlarındaki ağaçlara ve yüksekliği az olan üst geçitlere çarparak alçaktan geçen elektrik tellerine takılarak zarar görürüz. Ani frenlerde, kasislerde ve dönemece girildiğinde, taşıtın sarsılması nedeniyle her an taşıttan düşülebiliriz ve yaralanabiliriz. Yolculuk sırasında olumsuz hava koşulları da yolcuların sağlıklarını ve yaşamlarını olumsuz etkiler.

Hareket halindeki taşıtlara asılmak ve tutunmak çok tehlikelidir. Düşüp veya sürücünün dikkatini dağıtıp kazaya neden olabiliriz. Araca tutunan ve asılan kişi, aracın hızlanmasıyla ve aniden durmasıyla savrulup düşebilir, arkadan ya da karşı yönden gelen bir başka aracın altında kalabilir.

Sürücünün dikkatini dağıtıp kazaya neden olabiliriz. Bu tür tehlikeli davranışta bulunanlar mutlaka uyarılmalıdır. Yolculuk, araç içinde ve oturularak yapılmalıdır.

➔ Trafik kazalarının nedenlerini açıklar.

Kara yolu üzerinde, bir ya da daha çok aracın karıştığı ve zararlı sonuçlanan olaylara trafik kazası denir. İnsanlardan (dikkatsizlik, alkol, uykusuzluk, aşırı hız yapma, yayaların aniden taşıt yoluna fırlaması, karşıya dikkatsiz geçme, hatalı dönüş yapma vb), taşıtlardan (lastik patlaması) ve yollardan (yoldaki çukurlar) kaynaklanan nedenlerle trafik kazası olur.

Ülkemizde trafik kazalarının meydana gelmesinde en büyük kusur sürücü, yolcu, yayaya aittir. Trafik kazalarından korunma için hız limitlerine uyma, alkollü araç kullanmama, emniyet kemeri takma gibi trafik kurallarına uymalıyız. Sorumluluğunu bilen ve kurallara uyan yolcular, trafik kazalarına neden olmazlar.

“155 Polis İmdat”, “156 Alo Jandarma” ve “110 İtfaiye”

TRAFİKTE NELER GÖRÜYÖRÜM?

Bazı terimleri öğrenelim:

*Trafîği düzenlemek için kullanılan özel işaretlerin tümüne **trafik işaretleri** denir.

*Kara yolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlara **taşıt** denir.

*Yayaların yürümek için kullandığı alana **yaya kaldırımı** denir.

*Trafîği düzenlemekle görevli kişilere **trafik polisi** denir.

*Taşıtların ve yayaların kavşaklardan geçişini düzenleyen ışık sistemine **ışıklı işaret cihazı** denir.

*Taşıt yolunda yayaların güvenli bir şekilde karşıya geçmelerini sağlayan işaretle belirlenmiş alanlara **yaya geçidi** denir.

*Şehir içinde bulunan ana yollara **cadde** denir.

*Caddeye oranla daha dar ve kısa olan yollara **sokak** denir.

*Taşıt yolunda öğrencilerin kara yolundan karşıya geçmesi için işaretlerle belirlenmiş alanlara **okul geçidi** denir.

NERELERDEN YÜRÜMELİYİZ ?

*Cadde ve sokaklarda yürürken daima yaya kaldırımından yürüyünüz.

*Yaya kaldırımından yürürken daima sağ taraftan yürüyünüz.

*Yaya kaldırımında, sizden başka yayaların da olacağını düşünerek dikkatli davranınız

*Yaya kaldırımı bulunmayan cadde ve sokaklarda yürümek zorunda kaldığınızda, yolun sol kenarından yürüyünüz. Çünkü, ülkemizde trafik sağ taraftan çalıştığı için sizde sağ taraftan yürüdüğünüzde yolun sağını kullanan araçlar sizin arkanızda kalacak ve siz araçları göremeyeceksiniz.

Ancak sol taraftan yürüdüğünüzde karşıyandan gelen aracı rahatlıkla görebilir ve herhangi bir tehlike anında kendinizi kurtarma şansınız olacaktır.

*Yaya kaldırımından yürürken kaldırımın taşıt yoluna uzak tarafından yürümeliyiz. Yaya kaldırımından yürürken arkadaşlarımız ile itişip kakışmamalıyız. Toplu halde yürürken sıra halinde yürümeliyiz. Kaldırımda bulunabilecek ağaç, levha ve çukur gibi engellere dikkat etmeliyiz.

*KALDIRIMI OLMAYAN YOLLARIN SOL KENARINDAN YÜRÜYÜNÜZ.

Yollarda gece yürümek zorunda kaldığımızda yine yolun sol kenarından yürüyünüz ve sürücüler tarafından görülmeniz için üzerinizde açık renkli giysiler veya elinizde el feneri, yansıtıcı eşya vb. bulunmalıdır.

KARŞIDAN KARŞIYA NERELERDEN GEÇİLİR?

- 1- Alt geçitlerden,
- 2- Üst geçitlerden,
- 3-Yaya geçitlerinden
- 4- Okul geçitlerinden,
- 5- Trafik Polisinin bulunduğu yerlerden,
- 6- Trafik ışıklarının bulunduğu yerlerden,
- 7- Sayılanların hiç birisi yoksa köşe başlarından geçilmelidir. Çünkü; hangi yönden gelirse gelsin tüm araçları rahatlıkla görebilirsiniz.

- Okula, eve, çarşıya vb. yerlere giderken en kısa yolu değil, en güvenli yolu seçmelisiniz.

- Trafik kazalarından korunmanız, yalnız trafik kurallarını öğrenip bu kuralları uygulamakla mümkün olur.

TRAFİK KURALLARI

1. Karşıdan karşıya geçerken, ilk geçiş hakkının araçlara ait olduğu unutulmamalıdır.
2. Kaldırımı olmayan yolların sol kenarından yürünmesi gerekir.
3. Trafik ışıklarından kırmızı ve yeşil ışığın yanma süreleri trafiğin yoğunluğuna göre ayarlanır. Sarı ışık 3 saniye yanar.
4. 11 yaşını bitirmemiş çocuklar yollarda bisiklet kullanamaz.
5. 11 yaşından küçükler araçların ön koltuğunda oturamaz.
6. Cadde ve sokaklarda yaya kaldırımından yürünür.
7. Yaya kaldırımında daima sağ taraftan yürünür.
8. Cadde ve sokaklarda her zaman yaya kaldırımında yürümeliyiz. Karşıya geçerken ancak yaya geçitlerinden geçmeliyiz.
9. Kaldırımdan inerken, karşıdan karşıya geçerken önce sola, sonra sağa yine sola bakıp öyle

geçmeliyiz.

10.Yaya kaldırımı olmayan yerlerde yolun solundan yürümeliyiz.

11.Trafik polislerinin işaretlerine uymalıyız.

12. Trafik polisinin olmadığı yerlerde trafik işaretlerine dikkat etmeli*yiz.

13.Trafik lambası kırmızı yanarken kesin olarak karşıya geçmemeli*yiz.

14.Karşıdan karşıya geçerken zikzaklar çizmemeliyiz.

15.Duran bir taşıtın hemen önünden ve arkasından geçmemeliyiz.

16.Taşıt araçlarından inerken taşıtın tam olarak durmasını beklemeli*yiz.

17.Taşıt araçlarına binerken sıramızı beklemeliyiz.

18.Taşıt aracından iner inmez hemen karşıya geçmemeliyiz.

19.Taşıtlara hiçbir nedenle asılmamalıyız.

20.Yolda oyun oynamamalıyız.

21. Yolda gruplar oluşturup geçişe engel olmamalıyız.

Trafik Kurallarına Neden Uymalıyız?

Trafik kurallarına uyulmadığı zaman neler olduğunu hepimiz biliriz. Bu tür haberleri her gün gazetelerden okumakta, televizyonlarımızda izlemekteyiz. Trafik kurallarına uymamak hem kendi hayatımızı hem de başkalarının hayatını tehlikeye atmaktır. Bunu yapan kişiler kendilerinin ve başkalarının yaşama hakkına saygısızlık etmiş olurlar. Trafik kurallarına uymamak insanların ölmelerine, yaralanmalarına, sakat kalmalarına ve maddi zarara uğramalarına neden olur. Trafik kurallarına uymayarak başkalarına zarar vermek, haksızlık yapmak, kul hakkına girmek demektir. Bu nedenle toplumsal hayatın gereği olarak trafik kurallarına uymalıyız. Böylece kendimizi ve diğer insanları tehlikelerden korumuş oluruz. Kimsenin hakkını çiğnememiş oluruz.

Trafik kurallarına uymak da bir sabır ve uygarlık işidir. Kısacası trafikte hata yapmamayı, başkasının yapmış olduğu hatayı ölümle cezalandırmamamız gerektiğini öğrenmeli ve öğretmeliyiz. İnsanlarımıza trafik kurallarına uymanın ve hoşgörülü olmanın çağdaşlık gereği olduğunu öğretmeliyiz.

TRAFİK KURALLARINA UYMAZSAK NE OLUR?

1.Ülke ekonomisini zarara uğratmış oluruz.

2.Trafik kurallarına uymazsak kendimizin, sevdiğimizimizin ve başka insanların ölümlerine, yaralanmalarına ve sakat kalmalarına sebep olabiliriz.

3.Trafik kurallarına uymamak hem kendimizin, hem sevdiğimizimizin hem de başka insanların hayatlarını tehliye atar.

4.Trafik kurallarına uymazsak hem kendimizi hem de başkalarını maddi ve manevi zararlara uğratırız.

2. Ünite :

İlk Yardım :

➡ **Kaza anında kimlerden ve nasıl yardım istenmesi gerektiğini belirtir.**

Acil Yardım ve Kurtarma Hizmetleri numarası 112'dir. Trafik kazalarında hemen 112 aranmalıdır. Arayan kişi, kendisi ve bulunduğu yer hakkında kısa, açık, öz olarak bilgi vermelidir. Telefon açtığımızda kazanın yeri, kazanın oluş biçimi ile yaralı sayısı hakkında bilgi verilmelidir. Ayrıca güvenlik için de 155 aranmalı ve trafik polislerin de kaza yerine gelmesi sağlanmalıdır.

Sadece trafik kazalarında değil, her türlü acil durumlarda 112 aranabilir. 112 numarası, gereksiz yere aranmamalıdır. Ağır yaralanmalarda, 112 Acil Yardım ve Kurtarma Hizmetleri aranmalı ve sağlık kuruluşlarına ailenin ya da tanıdık bir yetişkinin kontrolünde gidilmesi gerekir.

18-65 Yaş arasında, ağırlığı 50 kg üzerinde, önemli bir sağlık sorunu olmayan kan merkezine kan vermek için geldiğinde yapılan muayenede sağlığı uygun olduğu tespit edilen ve hemoglobin ölçümü normal olan herkes 3 ay aralıklarla kan bağışında bulunabilir.

Hayat kurtarma anlamında, sağlıklı olan her organ bağışlanabilir. On sekiz yaşını doldurmuş ve doğru ile yanlış ayırabilme yeteneğine sahip herkes, başta kalp olmak üzere, akciğer, böbrek, karaciğer ve pankreas gibi organlar; kalp kapağı, göz kornea tabakası, kas ve kemik iliği gibi dokuları bağışlayabilmekte ve bunlar günümüz tıp teknolojisinde nakledilebilmektedir. Ölümünden sonra nakil için organın alınması, ancak beyin ölümünün kesin tespit edilmesi ve izin alındıktan sonra mümkündür.

Gerektiğinde “155 Polis İmdat”, “156 Alo Jandarma” ve “110 İtfaiye” numaralarının aranabilir.

➡ **İlk yardım uygulamalarının kimler tarafından yapılması gerektiğini açıklar.**

İlk Yardım : Kaza, hastalık, yangın, deprem gibi tehlikeli ve ani durumlarda yaralının veya hastanın en yakın sağlık kuruluşuna gidinceye kadar yaşamını kurtarmak ve durumunun kötüleşmesini önlemek için eldeki olanaklarla olay yerinde yapılan müdahaledir.

Herhangi bir kaza anında yaralıya, ilk yardım uygulaması sağlık görevlileri gelinceye kadar sağlık personeli ve ilk yardım eğitimi almış kişiler tarafından yapılmalı yoksa panik yapmamalı ve uzman kişilerin gelmesi beklenmelidir. Kaza anında yanlış yapılan ilk yardım sakatlıklara ya da ölümlere neden olur, tehlikelidir. Doğru yapılan ilk yardım ise hayat kurtarır. Bu nedenle herhangi bir kaza anında yaralıya basit müdahaleler dışında, sağlık personeli ve ilk yardım eğitimi almış kişiler hariç, hiç kimsenin ilk yardım uygulaması yapmaması gerekir.

➡ **Araçlardaki ilk yardım çantasında bulunan ilk yardım malzemelerini tanıır ve bunların nasıl kullanıldığını açıklar.**

Karayolları Trafik Konuna ve buna bağlı yönetmeliğe göre tüm motorlu taşıtlarda (motosiklet, motor bisiklet, iş makinesi hariç) ilk yardım çantası bulundurmak zorunludur. Traktörler de römork takılabildiği için zorunlular listesine alınmıştır.

Sargı Bezi : Yara üzerine konulan pansuman malzemelerini yerinde tutmak, kırıklarda bölgenin tespitini yapmak ve hareketsizliğini sağlamak, yarayı dış etkenlerden korumak, kol ve bacaklardaki kanamaları durdurmak ve şişlikleri önlemek amacıyla kullanılır.

Steril Gazlı Bez : Kanamaların tamponlanması, yaraların kapatılması için kullanılır.

Üçgen Sargı Bezi : Yaralı organı sarmak için kullanılır.

Antiseptik Solüsyon : Yarayı temizlemek ve mikroplardan arındırmak için kullanılır.

Plaster : Yara üzerine konulan pansuman malzemesinin yerinde tutulması sağlanır.

Çengelli İğne : Sargı bezini tutturmak için kullanılır.

Küçük Makas : Sargı ve pansuman malzemelerini kesmeye yarar.

Esmark Bant : Çıkık burkulma ve kanamalarda kullanılır.

Turnike : Kol ve bacaklardaki ağır kanamaların durdurulması için kullanılır.

Bant : Küçük yaraların kapatılmasında kullanılır. Aynı zamanda yarayı dış etkenlerden korur.

Alüminyum Yanık Örtüsü : Yaralının altına serilir veya şoktaki hastanın üstüne örtülür.

Eldiven : İlk yardım malzemelerini temiz tutmak, onları el yoluyla bulaşabilecek mikroplardan uzak tutmak için kullanılır.

Fener : Kaza gece olduğunda etrafı aydınlatmak amacıyla kullanılır.

➡ Hafif yaralanmalarda ilk yardım uygulamalarını açıklar.

Basit ilk yardım kurallarını bilmelidir. Sıyrık, bere, çürük, ezik gibi hafif yaralanmalarda; yara antiseptikle silmeli, yoksa sabunlu su ile yıkayıp yara bandı veya kuru ve temiz bir sargı bezi ile kapatılmalıdır.

➡ Ambulansa yol vermenin önemini açıklar.

Ambulansın trafikte diğer araçlara göre geçiş üstünlüğü vardır. Ambulansta taşınan kişi yaralı, hasta veya hayatı tehlikesi olan birey olabileceği için ambulansa yol verilmelidir. Çünkü hasta ve yaralıların acil olarak hastaneye yetiştirilmesi ve gerekli müdahalenin yapılması gerekmektedir.

Ambulansın taşıdığı hayatlar, zamana karşı bir mücadele verdiği için, hızlı ve birlikte hareket etmek çok önemli. Ambulans sol şeritten gelirken, esas iş aslında sağ şeritteki araçlara düşüyor. Sağ şeritteki araçlar, ambulans sirenini duydukları zaman, arkalarındaki aracın takip mesafesini dikkate alarak yavaşça frene basarak durmalı. Böylece sağ şeritteki trafik durmasıyla, sol şeritteki sürücüler sağda açılan yola girerek ambulansa yol verebilirler. Siren sesini duyduğunuzda her zaman şunu hatırlamakta yarar var: “Sağdaki dur, önünü boşalt. Soldaki bu boşluğa kay, yolu aç!” Siren sesini anlamı bu.